

Afsnittet om Danmarks Naturfredningsforenings politiske indflydelse søger klarere end det første afsnit – og med betydeligt held – at integrere teorianvendelse og -diskussion i fremstillingen. Det drejer sig om den pluralistiske presionsgruppemodel og korporatismeopfattelsen, der viser sig at have betydelig værdi i analysen og forståelsen af foreningens deltagelse i og indflydelse på henholdsvis naturfredningspolitikken og vandmiljøhandlingsplanen. Midt i fokuseringen på foreningens mediefulgte indflydelse på nyere miljøpolitiske områder glemmes det måske ofte, at foreningen siden slutningen af 1930'erne har haft en meget indflydelsesrig placering i naturfredningssager. Claus Svold kan konstatere, at Danmarks Naturfredningsforening har udviklet en ny stil parallelt med den gamle, har taget nye indflydelsesteknikker i brug, og er blevet i stand til at håndtere forskellige samspil med det politiske system.

På et par punkter kommer fremstillingen ikke så langt, som det var ønskeligt. I det første afsnit gøres der meget ud af medlemsudviklingen og medlemshvervningen – telefonhvervning ved hjælp ansatte pensionister – og medlemmerne betegnes som »...den helt centrale ressource for DN...« (s. 28). Det er de også rent økonomisk, men øjensynligt ikke aktivitets- og videnskæssigt: Foreningens indflydelse på i hvert fald de nyere miljøpolitiske områder synes i ekstrem grad at være bundet op på en kombination af ekspertarbejde, klar formulering af synspunkter og udnyttelse af medierne. En yderligere diskussion af medlemmernes faktiske betydning på nye henholdsvis traditionelle arbejdsområder havde her været ønskelig.

På et andet punkt standser Claus Svold, hvor det teoretisk er ved at blive spændende. Flere steder lægges der op til at diskutere og forklare foreningens forskellige samspil med det politiske system, idet der peges på betydningen af forskellige betingelser for samspillene. Vi skal dog helt frem til side 87, før vi får at vide, at det handler om forskelle i interesse mønstrene på de to politikområder, og den konklusion er vel ikke så overraskende. Selv om jeg kan være enig i Claus Svolds konstatering, at der er »...lang vej til en generel teori om interesseorganisationer.« (s. 86), havde jeg gerne set vejen afkortet i dette bidrag. Disse kritiske bemærkninger skal dog ikke skjule, at der er tale om en interessant og læseværdig bog.

Niels Chr. Sidenius
Institut for Statskundskab

Stephen P. Turner, *The Search For a Methodology of Social Science. Durkheim, Weber and the Problem of Cause, Probability, and Action*, Dordrecht/Boston/Lancaster/Tokyo: D. Reidel Publishing Company, 1986, 251 s., kr. 540,00.

Der er skrevet mange bøger og artikler om Durkheim og ikke mindst om Weber. Litteratur, der behandler begge forfattere og inddrager metodologiske synspunkter, behøver man heller ikke at anstrenge sig for at finde. Alligevel kan Turners bog godt gøre krav på en selvstændig profil i den omfangsrige Weber-Durkheim

Afsnittet om Danmarks Naturfredningsforenings politiske indflydelse søger klarere end det første afsnit – og med betydeligt held – at integrere teorianvendelse og -diskussion i fremstillingen. Det drejer sig om den pluralistiske presionsgruppemodel og korporatismeopfattelsen, der viser sig at have betydelig værdi i analysen og forståelsen af foreningens deltagelse i og indflydelse på henholdsvis naturfredningspolitikken og vandmiljøhandlingsplanen. Midt i fokuseringen på foreningens mediefulgte indflydelse på nyere miljøpolitiske områder glemmes det måske ofte, at foreningen siden slutningen af 1930'erne har haft en meget indflydelsesrig placering i naturfredningssager. Claus Svold kan konstatere, at Danmarks Naturfredningsforening har udviklet en ny stil parallelt med den gamle, har taget nye indflydelsesteknikker i brug, og er blevet i stand til at håndtere forskellige samspil med det politiske system.

På et par punkter kommer fremstillingen ikke så langt, som det var ønskeligt. I det første afsnit gøres der meget ud af medlemsudviklingen og medlemshvervningen – telefonhvervning ved hjælp ansatte pensionister – og medlemmerne betegnes som »...den helt centrale ressource for DN...« (s. 28). Det er de også rent økonomisk, men øjensynligt ikke aktivitets- og videnskæssigt: Foreningens indflydelse på i hvert fald de nyere miljøpolitiske områder synes i ekstrem grad at være bundet op på en kombination af ekspertarbejde, klar formulering af synspunkter og udnyttelse af medierne. En yderligere diskussion af medlemmernes faktiske betydning på nye henholdsvis traditionelle arbejdsområder havde her været ønskelig.

På et andet punkt standser Claus Svold, hvor det teoretisk er ved at blive spændende. Flere steder lægges der op til at diskutere og forklare foreningens forskellige samspil med det politiske system, idet der peges på betydningen af forskellige betingelser for samspillene. Vi skal dog helt frem til side 87, før vi får at vide, at det handler om forskelle i interesse mønstrene på de to politikområder, og den konklusion er vel ikke så overraskende. Selv om jeg kan være enig i Claus Svolds konstatering, at der er »...lang vej til en generel teori om interesseorganisationer.« (s. 86), havde jeg gerne set vejen afkortet i dette bidrag. Disse kritiske bemærkninger skal dog ikke skjule, at der er tale om en interessant og læseværdig bog.

Niels Chr. Sidenius
Institut for Statskundskab

Stephen P. Turner, *The Search For a Methodology of Social Science. Durkheim, Weber and the Problem of Cause, Probability, and Action*, Dordrecht/Boston/Lancaster/Tokyo: D. Reidel Publishing Company, 1986, 251 s., kr. 540,00.

Der er skrevet mange bøger og artikler om Durkheim og ikke mindst om Weber. Litteratur, der behandler begge forfattere og inddrager metodologiske synspunkter, behøver man heller ikke at anstrenge sig for at finde. Alligevel kan Turners bog godt gøre krav på en selvstændig profil i den omfangsrige Weber-Durkheim

litteratur. Dels er bogen på én gang teoriehistorisk og systematisk, idet den redegør for, hvad Turner anser for de teoriehistoriske forudsætninger for Webers og Durkheims metodologier, samtidig med at den forfølger en bestemt problemstilling, nemlig forholdet mellem sandsynlighed, kausalitet, lovmæssigheder og handlinger i samfundsvidenskaberne. Dels formår forfatteren at drive selvstændige fortolkningspointer hjem i forhold til relativt autoritative sekundærværker af eksempelvis Giddens og Lukes.

Bogen er opbygget sådan, at forfatteren i første halvdel redegør for, hvad han kalder »den tidlige debat«, dvs. nogle af de teoretiske synspunkter og strømninger før Weber og Durkheim. Her inddrages udvalgte aspekter af blandt andre Bacon, Comtes, Quetelets og John Stuart Mills filosofiske standpunkter.

Anden del, der fylder den anden halvdel af sidetallet og som efter undertitlen at dømme må anses for den vigtigste, gennemgår først Durkheims og dernæst Webers metodologiske positioner i forhold til problemerne om kausalitet, sandsynlighed, lovmæssigheder og handlinger. Dette gøres under samtidig inddragelse af nogle af redegørelserne fra bogens første halvdel.

For Durkheims vedkommende sker denne gennemgang meget nærliggende ved, at Turner supplerer sin fortolkning af Durkheims metodologiske hovedværk, *Reglerne for den sociologiske metode*, med synspunkter fra den næsten samtidigt offentliggjorte og i dag klassiske undersøgelse *Selv mordet*.

Det forekommer mig i den forbindelse, at Turner for at fremkomme med en konsistent tolkning af Durkheim presser forlægget vel rigeligt. Det må siges at være tilfældet, når Turner argumenterer for, at hos Durkheim, der vil begrænse sociologiens forklaringer alene til kausale og funktionelle forklaringer, må de funktionelle forklaringer fortolkes som et kausalt feedbackmønster. I et forklaringsperspektiv er dette ganske vist den tolkning, der stiller Durkheim i det bedste lys, men belægget herfor er problematisk; det ignorerer, at Durkheims formuleringer af sit syn på funktionelle forklaringer er tvetydige og svingende og umiskendeligt rummer ikke blot kausale, men også teleologiske undertoner.

For Webers vedkommende tager Turner – efter at have redegjort for de fortolkningsproblemer, som udspringer af Webers berømte eller snarere berygtede skrivestil og af den tids- og indholdsmæssige spredning i hans metodologiske arbejder – udgangspunkt i Webers *Gesammelte Aufsätze zur Wissenschaftslehre* og supplerer meget fornuftigt disse med de to artikler om »Den protestantiske etik og kapitalismens ånd«. Turner giver her blandt andet en interessant redegørelse for, hvad der må kaldes begrebet om »adækvat årsag«, en argumentation for rationalitetsbetragtninger og -antagelser som en grundpille i Webers sociologi, og en instruktiv gennemgang af Webers idealtypenbegreb(er?). Den sidstnævnte gennemgang rummer i øvrigt en illustrativ og implicit påvisning af Webers velkendte metodologiske individualisme.

Ved siden af de stærke sider ved Turners bog, som jeg nævnte indledningsvis, styrkes den af, at forfatteren har godt overblik over Webers og Durkheims metodologiske værker. Desuden forekommer Turner meget velorienteret i tidligere tiders, men i dag relativt ukendte, filosoffer og sociologer, og formår alligevel samtidig at drage oplysende paralleller til moderne filosoffer som Donald Davidson.

Problemfri er bogen dog ikke. Den har ud fra to forskellige målestokke to ufor-
nelige skavanker, thi den er både for kort og for lang. Den er lidt for lang i den
henseende, at bogens første del, der reelt må anses for »råstof« til anden del om
Weber og Durkheim, optager for meget plads; og den er meget for kort i forhold
til prisen. Mere end 500 kr. er meget at betale for ca. 250 sider, som tilmed ikke
er fuldstændig og aldeles fri for korrekturfejl.

Henrik Jensen
Folketingets sekretariat

Stephen Wilks, *Industrial policy and the motor industry*, Manchester: Manchester
University Press, 1988 (revised), 338 s., £ 10.95.

Stephen Wilks, der er senior lecturer ved Liverpool University Institute of Pub-
lic Administration and management, har i mange år beskæftiget sig med industri-
politik, især i England, men også mere komparativt. Den her omtalte bog har til
formål at analysere tilbagegangen i den britiske bilindustri, der på et tidspunkt
var den klart vigtigste industribranche i England.

Bogens kapitler kan tematisk opdeles i tre dele. Den første del præsenterer red-
skaber til brug for analyse af industripolitikken, og Wilks lægger her vægt på et
institutionelt og et partipolitisk perspektiv. Anden del indeholder den empiriske
analyse af skiftende regerings forhold til industrien, både før midten af
1970'erne, hvor afstanden mellem regering og industri var betydelig, og efter
1975, hvor regeringerne hyppigt interвенerede, blandt andet i form af »rednings-
aktioner« for bilindustrien. Tredje del fremhæver den økonomiske og politiske
betydning, som de store fremstillingsvirksomheder har på regeringernes politik.

Wilks demonstrerer overbevisende, at selv om industriens, og herunder bilin-
dustriens udvikling kun kan forklares ud fra et samspil mellem mange forhold,
så har også regeringerne lod og del i den industrielle deroute. Slående hedder det
således: »But the main indictment is that government as a system has lacked awa-
reness, has pursued policies which almost accidentally have harmed the industry
and has operated irresponsibly where a real responsibility for the national interest
existed« (s. 273). Og det påvises, at denne negative indflydelse har udspillet sig
i flere sammenhænge, nemlig med hensyn til den makroøkonomiske politik, med
hensyn til industriens »reguleringsomgivelser«, for eksempel sikkerhedsstandar-
der og forureningskontrol, med hensyn til den generelle industripolitik og med
hensyn til de virksomhedsspecifikke interventioner.

Wilks søger også at forklare, hvorfor ingen af de to dominerende partier eller
det politiske system som helhed har været i stand til at udvikle en sammenhæn-
gende og konstruktiv industripolitik med de nødvendige institutioner og politi-
ske processer. Analysen peger på fire forklaringselementer: Prioriteringen af
virksomhedernes autonomi, den engelske tradition med en »svag stat«, den mar-
kante internationalisering af finanskapitalen og de store korporationer samt dok-